కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్

పురుష స్ూక్తము

ఋగ్వేదం - 10.8.90

సేకరణ: కిరణ్ టైప్ ఇనిస్టిట్యూట్, 41-1/8-13A.,
గౌతమీనగర్,3వ లైను, కృష్ణలంక, విజయవాడ-520 013.
https://madhirafamily.wordpress.com/

కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్

శ్రీ బ్రహ్మ సూక్తమ్

01. ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాత్।
వి సీమతః సురుచో వేన ఆవః।
స బుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠాః।
సతశ్చ యోనిమసతశ్చ వివః॥

02. పితా విరాజామృషభో రయీణామ్।
అన్తరిక్షం విశ్వరూప ఆవివేశ।
తమర్కైరభ్యర్చన్తి వత్సమ్।
బ్రహ్మ సన్తం బ్రహ్మణా వర్ధయన్తః॥

03. బ్రహ్మ దేవానజనయత్। బ్రహ్మ విశ్వమిదం జగత్।
బ్రహ్మణః క్షత్రం నిర్మితమ్। బ్రహ్మ బ్రాహ్మణ ఆత్మనా॥

04. అన్తరస్మిన్నిమే లోకాః। అన్తర్విశ్వమిదం జగత్।
బ్రహ్మైవ భూతానాం జ్యేష్ఠమ్। తేన కోఽర్హతి స్పర్ధితుమ్॥

05. బ్రహ్మన్ దేవాస్త్రయస్త్రిగ్ంశత్। బ్రహ్మన్నిన్ద్ర ప్రజాపతీ।
బ్రహ్మన్ హ విశ్వా భూతాని। నావీ వాన్తః సమాహితా॥

06. చతస్ర ఆశాః ప్రచరన్త్వగ్నయః।
ఇమం నో యజ్ఞం నయతు ప్రజానన్।
ఘృతం పిన్వన్నజరగ్ం సువీరమ్।
బ్రహ్మ సమిద్భవత్యాహుతీనామ్॥

శ్రీ పురుషసూక్తమ్

శాంతి మంత్రం: హరిః ఓం॥

తచ్ఛం యోఽరా వృణీమహే। గాతుం యజ్ఞాయ।
గాతుం యజ్ఞపతయే। దైవీః స్వస్తిరస్తు నః।
స్వస్తిర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజమ్।
శం నో అస్తు ద్విపదే। శం చతుష్పదే।

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

01. ఓం సహస్ర శీర్షా పురుషః। సహస్రాక్షః సహస్రపాత్।
స భూమిం విశ్వతో వృత్వా। అత్యతిష్ఠద్దశాఙ్గులమ్॥

02. పురుష ఏవేదగ్ం సర్వమ్। యద్భూతం యచ్చ భవ్యమ్।
ఉతామృతత్వ స్యేశానః। యదన్నే నాఽతిరోహతి॥

03. ఏతావానస్య మహిమా। అతో జ్యాయాగ్శ్చ పూరుషః।
పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని। త్రిపాదస్యాఽమృతం దివి॥

04. త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః।
పాదోఽస్యేహాఽఽభవాత్పునః।
తతో విష్వఙ్ వ్యక్రామత్। సాశనానశనే అభి॥

05. తస్మాద్విరాడజాయత। విరాజో అధి పూరుషః।
స జాతో అత్యరిచ్యత। పశ్చాద్భూమి మథో పురః॥

06. యత్పురుషేణ హవిషా। దేవా యజ్ఞమతన్వత।
వసంతో అస్యాఽఽసీదాజ్యమ్। గ్రీష్మ ఇధ్మశ్శరద్ధవిః॥

07. సప్తాస్యాఽఽసన్పరిధయః। త్రిః సప్త సమిధః కృతాః।
దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః। అబధ్నన్పురుషం పశుమ్॥

08. తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్। పురుషం జాత మగ్రతః।
తేన దేవా అయజంత। సాధ్యా ఋషయశ్చ యే॥

09. తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః। సంభృతం పృషదాజ్యమ్।
పశూగ్‌ంస్తాగ్‌ంశ్చక్రే వాయవ్యాన్। అరణ్యాన్గ్రామ్యాశ్చ యే॥

10. తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః। ఋచః సామాని జజ్ఞిరే।
ఛందాగ్‌ంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్। యజుస్తస్మా దజాయత॥

11. తస్మాదశ్వా అజాయంత। యే కే చోభయాదతః।
గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్। తస్మాజ్జాతా అజావయః॥

12. యత్పురుషం వ్యదధుః। కతిధా వ్యకల్పయన్(న్)।
ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ। కావూరూ పాదావుచ్యేతే॥

13. బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమాసీత్। బాహూ రాజన్యః కృతః।
ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః। పద్భ్యాగ్‌ం శూద్రో అజాయత॥

14. చంద్రమా మనసో జాతః। చక్షోః సూర్యో అజాయత।
ముఖాదింద్ర శ్చాగ్నిశ్చ। ప్రాణాద్వాయు రజాయత॥

15. నాభ్యా ఆసీదంతరిక్షమ్। శీర్ష్ణో ద్యౌః సమవర్తత।
పద్భ్యాం భూమిర్దిశః శ్రోత్రాత్। తథా లోకాగ్ం అకల్పయన్॥

16.వేదాహమేతం పురుషం మహాంతమ్।
ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే।
సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః।
నామాని కృత్వాఽభివదన్ యదాస్తే॥

17.ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార।
శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశ శ్చతస్రః।
తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి।
నాఽన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే॥

18. యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత దేవాః।
తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్।
తే హ నాకం మహిమానః సచంతే।
యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సంతి దేవాః

ఉత్తర నారాయణ భాగం పురుషసూక్త భావాన్ని క్లుప్తంగా తెలుపుతుంది.

01. అద్భ్యః సంభూతః పృథివ్యై రసాచ్చ।
విశ్వకర్మణః సమవర్తతాధి।
తస్య త్వష్టా విదధ ద్రూపమేతి।
తత్పురుషస్య విశ్వమాజా న మగ్రే।

02. వేదాహమేతం పురుషం మహాంతమ్।
ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్।
తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి।
నాన్యః పంథా విద్యతేఽ యనాయ।

03. ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అంతః।
అజాయమానో బహుధా విజాయతే।
తస్య ధీరాః పరిజానంతి యోనిమ్।
మరీచీనాం పద మిచ్ఛంతి వేధసః॥

04. యో దేవేభ్య ఆతపతి। యో దేవానాం పురోహితః।
పూర్వో యో దేవేభ్యో జాతః। నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే॥

05. రుచం బ్రాహ్మం జనయంతః। దేవా అగ్రే తదబ్రువన్(న్)।
యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్। తస్య దేవా అసన్ వశే॥

06. హ్రీశ్చ తే లక్ష్మీశ్చ పత్‌,న్యౌ। అహోరాత్రే పార్శ్వే।
నక్షత్రాణి రూపమ్। అశ్వినౌ వ్యాత్తమ్।

07. ఇష్టం మనిషాణ। అముం మనిషాణ। సర్వం మనిషాణ॥

08. ఓమ్ తచ్ఛంయోరావృణీమహే। గాతుం యజ్ఞాయ।
గాతుం యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తిరస్తు నః।

09. స్వస్తిర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజమ్।
శం నో అస్తు ద్విపదే। శం చతుష్పదే॥

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥ హరిః ఓమ్ ॥

-- ఇతి శ్రీ పురుషసూక్తం సంపూర్ణమ్ --

భాగ్యసూక్తమ్

01. ఓం ప్రాతరగ్నిం ప్రాతరిన్ద్రగ్ం హవామహే ప్రాతర్మిత్రావరుణా ప్రాతరశ్వినా।
ప్రాతర్భగం పూషణం బ్రహ్మణస్పతిం ప్రాతస్సోమముత రుద్రగ్ం హువేమ॥

02. ప్రాతర్జితం భగముగ్రగ్ం హువేమ వయం పుత్రమదితేర్యో విధర్తా।
ఆధ్రశ్చిద్యం మన్యమానస్తురశ్చిద్రాజా చిద్యం భగం భక్షీత్యాహ॥

03. భగప్రణేతర్భగ సత్యరాధో భగేమాం ధియముదవ దదన్నః।
భగ ప్రణో జనయ గోభిరశ్వైర్భగ ప్రనృభిర్నృవన్తస్స్యామ॥

04. ఉతేదానీం భగవన్తస్స్యామోత ప్రపిత్వ ఉత మధ్యే అహ్నామ్।
ఉతోదితా మఘవన్సూర్యస్య వయం దేవానాగ్ం సుమతౌ స్యామ॥

05. భగ ఏవ భగవాగ్ం అస్తు దేవాస్తేన వయం భగవన్తస్స్యామ।
తం త్వా భగ సర్వ ఇజ్జోహవీమి స నో భగ పుర ఏతా భవేహ॥

06. సమధ్వరాయోషసో నమన్త దధిక్రావేవ శుచయే పదాయ।
అర్వాచీనం వసువిదం భగం నో రథమివాఽశ్వా వాజిన ఆవహన్తు॥

07. అశ్వావతీర్గోమతీర్న ఉషాసో వీరవతీస్సదముచ్ఛన్తు భద్రాః।
ఘృతం దుహానా విశ్వతః ప్రపీనా యూయం పాత స్వస్తిభిస్సదా నః॥

08. యో మాఽగ్నే భాగినగ్ం సన్తమథాభాగం చికీర్షతి।
అభాగమగ్నే తం కురు మామగ్నే భాగినం కురు॥

-- ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః --

కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్

(ఎక్కడైనా తప్పులు ఉంటే సహృదయంతో తెలియజేయవలసినదిగా మనవి.–944 044 9650, 994 994 1430)